

Riina Saastamoinen (l.) en Anabel Schellekens (r.) / Michael De Lausnay

het Koninklijk Ballet. Het is net interessant dat beide genres in België naast elkaar bestaan: echt hedendaags en hedendaags klassiek. Het is alleen jammer dat het publiek strikt gescheiden is: het ene deel gaat alleen naar echt hedendaags, het andere alleen naar klassiek hedendaags.

Sunal: Ik vind het jammer dat niemand weet hoe het Koninklijk Ballet van Vlaanderen werkt. We zijn niet een typische ballerinaschool. We hebben goede dansers, solisten, principals, maar iedereen wordt gelijk behandeld. Als er een gastchoreograaf komt, kiest hij zelf uit met wie hij wil werken. We blijven natuurlijk een klassiek balletgezelschap: we zijn klassiek geschoold en krijgen elke dag klassieke training. Maar we vermijden al wat ouderwets is. Wij zijn één van de enige klassieke gezelschappen die tegen dat oubollige proberen in te gaan. Dat maakt het ook hard, omdat je alles moet kunnen: we dansen Balanchine, we dansen hedendaags en we dansen klassiek. Dat is heel lastig, maar wel fantastisch. Daarom is het jammer dat we in België alleen voor een klassiek gezelschap aangezien worden. We werken inderdaad niet met Forsythe of Kyliän, en daar zijn redenen voor. Kyliän maakt bijvoorbeeld alleen nieuwe choreografieën voor zijn eigen dansers. Wat wij doen is een choreograaf vragen die voor ons een stuk creëert dat gepast is voor dansers met klassieke scholing, en ons tegelijk ook klassieke training geeft.

Etcetera: Is er enig contact tussen klassieke

en hedendaagse dansers? Gaan hedendaagse dansers naar klassieke gezelschappen kijken en omgekeerd?

Saastamoinen: Ik ga wel kijken naar klassiek. Soms. Niet regelmatig. Als ik verwacht dat ik iets vernieuwends zal te zien krijgen. Maar ik geef toe dat ik bijvoorbeeld niet naar het Ballet van Vlaanderen ga, omdat ik niet wist dat jullie zo werkten, en niet echt iets nieuws verwachtte.

De Vlieghe: Ik heb vorig jaar *Romeo en Juliet* van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen gezien. Ik heb ook moderne stukken van hen op video gezien. Van Danny Rosseel bijvoorbeeld. Ik hou meer van het moderne dan van het klassieke ballet.

Sunal: Ik ga wel naar alle hedendaagse dans kijken die in Antwerpen te zien is. Soms ga ik ook naar Brussel.

Choreografie 2

Etcetera: Daarnet lichte Aysem al een tipje van de sluier op over hoe het is om in het Koninklijk Ballet van Vlaanderen met een choreograaf te werken. Toch wil het cliché nog altijd dat de klassieke choreograaf de danser alles oplegt, terwijl de hedendaagse choreograaf met materiaal van de dansers zelf aan de slag gaat. Hoe denken jullie daarover?

Schellekens: Ik denk dat de manier waarop in hedendaagse dans gewerkt wordt – in de zin dat de danser zelf heel veel materiaal aanbrengt – net een punt is waarop hedendaagse

dans van moderne dans verschilt. Cunningham en Graham gebruikten bijvoorbeeld nog niet het materiaal van hun dansers, en dat gebeurt in hedendaagse dans wel. De manier van werken loopt volledig parallel met de stijl waarin gedanst wordt.

Saastamoinen: Voor mij is dat moeilijk te zeggen, omdat ik vooral zelf creëer. In ieder geval heb ik nooit met één choreograaf gewerkt die me alle stappen aangaf. Fabre zei misschien wel: 'doe dit of dat', maar daar bleef het dan bij. Ik werk vaak op basis van improvisatie, en dan gaat het echt om het materiaal dat je lichaam voortbrengt. Bij Anne Teresa – op school, want later heb ik niet meer met haar gewerkt – was het zo dat zij het materiaal vroeg, je liet dansen en dat materiaal zelf tot een choreografie maakte.

Schellekens: Ik denk dat het meestal zo werkt. Pierre (Droulers) werkte ook op die manier. Je maakt je eigen bewegingen, en hij bewerkt ze. Ze worden ingepast in een choreografie en zijn dan niet langer alleen de uitdrukking van je eigen gevoelens. Bij Hush Hush Hush bracht elke danser bewegingen aan, die vervolgens aan elkaar werden doorgeleerd. De choreograaf voerde op dat materiaal wat knippen plakwerk uit zonder op de bewegingen zelf verder te werken.

Carrizo: Voor mij is de manier van werken misschien wel het grootste verschil tussen klassieke en hedendaagse dans: hedendaagse dan-